

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/135/2014
Identifikačné číslo spisu:	8014200106
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8014200106.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky J. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/11/2014-24 zo dňa 7. augusta 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5Sd/11/2014-24 zo dňa 7. augusta 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.11.2013 podľa § 250q ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako zákonné.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidná, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá viac ako 40 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd mal z posudkového spisu preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky bol na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 23.10.2013 posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov dňa 23.10.2013 so stanovenou 35 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kap. XV, oddiel E, pol. 3b prílohy č. 4 zákona - choroby podporného a pohybového aparátu. Po podaní opravného prostriedku bol jej zdravotný stav opakovane posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Prešove dňa 21.01.2014, pričom nedošlo k zmene rozhodujúceho zdravotného postihnutia ani percentuálneho

poklesu. Na pojednávaní konanom dňa 30.04.2014 navrhovateľka predložila nové lekárske nálezy, preto súd nariadil vypracovanie doplnacieho posudku. V doplnacom posudku zo dňa 04.06.2014 posudkový lekár zvážil predložené lekárske nálezy z ortopedického vyšetrenia zo dňa 25.04.2014, z neurologického vyšetrenia zo dňa 06.03.2014 a chirurgického vyšetrenia zo dňa 28.01.2014 a 03.04.2014 a zotrval na záveroch pôvodne vypracovaného posudku s tým, že priznaná miera poklesu zodpovedá predloženým nálezhom.

Zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne pobočky aj ústredia, posudkoví lekári sa náležite zaoberali zdravotnými postihnutiami navrhovateľky, ich dlhodobosťou a vplyvom na jej zárobkovú činnosť a dospeli k zhodnému záveru, že rozhodujúce zdravotné postihnutie - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách so zaradením pod kap. XV, oddiel E, položka 3b prílohy č. 4 zákona podmieňujú 35 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (pri zákonnom percentuálnom rozpätí 20 % až 35 %).

Krajský súd sa preto stotožnil so záverom, že navrhovateľka nie je invalidná, lebo nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, a v súlade so zákonom rozhodnutie odporkyne potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľka v konaní nebola úspešná a odporkyňa nemá zo zákona právo na náhradu trov konania.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie s odôvodnením, že jej zdravotný stav jej nedovoľuje vykonávať prácu v plnom rozsahu pre bolesti, ktoré neustupujú ani napriek silným liekom a neukončenej liečbe. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili prijatý záver. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezhmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala zhoršenie zdravotného stavu v rozsahu, ktorý by odôvodňoval určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Závery napadnutého rozhodnutia považuje za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.10.2015 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal odvolací súd rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil zákonnosť jej preskúmaného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správy a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

Kľúčovou otázkou pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok je otázka vplyvu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Nárok na invalidný dôchodok je v zmysle zákona o sociálnom poistení podmienený invaliditou poistenca, ktorá spočíva v tom, že poistenec má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zo spisu odporkyne vyplýva, že táto rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.11.2013 zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, pretože podľa odborného posudku o invalidite vypracovaného posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov dňa 23.11.2013 nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (v posudku bola ustálená jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 35 %).

Na základe opravného prostriedku navrhovateľky bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko v Prešove dňa 21.01.2014, ktorý po zhodnotení obsahu opravného prostriedku nezistil dôvody na zmenu posudku; mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť opakovane určil na 35 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly XV - Choroby podporného a pohybového aparátu, odd. E - Deformujúca dorzopatia a spondylopatia, pol. 3 - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, písm. b/ - s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia prílohy č. 4 zákona bez zistenia iného zdravotného postihnutia, ktoré by odôvodňovalo zvýšenie základnej miery. V lekárskej správe boli vymenované všetky podklady relevantné z hľadiska posúdenia

zdravotného stavu navrhovateľky s tým, že navrhovateľka vlastnoručným podpisom potvrdila, že predložila všetky odborné lekárske nálezy a iné k dispozícii nemá.

Na pojednávaní pred krajským súdom, ktoré sa konalo dňa 30.04.2014, však navrhovateľka predložila štyri nové lekárske nálezy, preto súd uznesením z 13.05.2014 rozhodol o vrátení spisu posudkovej lekárke Sociálnej poisťovne, ústredie na vypracovanie doplnacieho posudku. Posudková lekárka po zhodnotení nových lekárskeho správ z 28.01.2014, 06.03.2014, 03.04.2014 a 25.04.2014 vypracovala doplnajúci posudok zo dňa 04.06.2014 so záverom, že trvá na pôvodne vypracovanom posudku, nakoľko z posudkového hľadiska ortopedické vyšetrenie nemá vplyv na stanovenú mieru poklesu a neurologický a chirurgický nález zodpovedajú priznanej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. Odvolací súd po detailnom oboznámení sa s kompletným spisovým materiálom konštatuje, že v lekárskeho správach obsiahnuté odborné nálezy boli vyhodnocované v rámci vyšetrení uskutočnených na účely posúdenia invalidity navrhovateľky a posudkoví lekári sa v posudku vyjadrili ku všetkým navrhovateľkou udávaným ťažkostiam. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Navrhovateľka síce v odvolaní vyjadrila svoj nesúhlas s rozhodnutím súdu prvého stupňa s odôvodnením, že zdravotný stav jej nedovoľuje vykonávať prácu v plnom rozsahu pre bolesti, ktoré neustupujú ani napriek silným liekom a neukončenej liečbe, svoje tvrdenie však nedoložila žiadnou novou lekárskou správou, ktorá by odôvodňovala nové posúdenie jej zdravotného stavu.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nevyhnuté zdôrazniť, že preskúmané rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok nevyklučuje možnosť navrhovateľky opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jej zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske nálezy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporcovi náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.